

БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ
И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XVI бр. 150 (1443) Търново, четвъртък, 15 декември 1960 г. Цена 20 ст

ДО КРАЯ НА ГОДИНАТА ОСТАВАТ 16 ДНИ

ДАЛ ЛИ СИ ДУМА — ИЗПЪЛНИ Я! ПОДГОТВИ СЕ ЗА НОВИ УСПЕХИ ПРЕЗ 1961 ГОДИНА!

С поглед напред

Тази година пред колектива от свилоочната фабрика „Васил Коларов“ — Търново беше поставена отговорна задача — да произведе само висококачествена копринена прежда, 70 на сто от която да бъде изпратена на капиталистическия пазар.

В резултат на разгорялото състезание между отделните работници и смени и добрата разяснителна работа бяха постигнати значителни успехи. 18 дни предсрочно, колективът изпълни производствения план по обем и до края на декември ще даде надпланова продукция за 850,000 лева.

Запазена е честта на фабричната марка. Досега не е получена нито една рекламация

С ТВЪРДА СΤЪПКА КЪМ НОВИЯ ПЛАН

(Беседа с директора на Градския промкомбинат — Свищов Иван ТОМЕРОВ)

ВЪПРОС: Изпълнява ли се обещанието за надпланова продукция през 1960 година?

ОТГОВОР: Колективът на нашия промкомбинат предсрочно изпълни обещанието си за 5,500,000 лева надпланова продукция и до 30 ноември отчетохме продукция за 6 милиона лева. Сега усилията на работниците от всички цехове са насочени към достигане на 7 милиона лева надпланова продукция. Работим с неотслабващо темпо, със стегната трудова дисциплина и стремеж за по-добри успехи.

ВЪПРОС: Ще посрещете ли

новата производствена година в пълна готовност?

ОТГОВОР: Да. Досегашните ни успехи дават увереност за нови по-високи постижения. Проектно-планът на всички цехове в промкомбината отрано бе подготвен от административното ръководство, партийното бюро и профкомитета, като имахме предвид писмените и усните предложения на работниците и възможностите на трудовия колектив. Групите в цеховете го обсъдиха и очакваме утвърждаването му за да почнем от първия ден на новата година ритмична работа.

Решили сме назад да не съвръщаме — производството на комбината да се разраства. Затова проверихме състоянието на машинния парк и взехме бързи мерки. Какъвто и да е планът за първото тримесечие на 1961 г., може да започнем с материалите за него са обезпечени, а желанието, силата и ентузиазмът у работниците ни дават достатъчно. Идната година ще започнем с голям размах в производството.

В дълбокообработващ цех започнахме производството на 250 леки вили от талашитови плоскости. За тях имаме вече първите заявки и през цялата година ще произвеждаме тези подвижни талашитови вили от слобьемни плоскости за летищата. За направата им ще използваме отпадъците от чалом, тополов и липов материал, малко парен бук и отпадъците от стоблото на конопа. Производството на талашитовите плоскости ще удвоим. Пред-

виждаме да дадем и два пъти повече шамшитов изделия, отколкото през тази година. Суровината е обезпечена, от блатата усилено берем тръстиката и една част от нея вече е на склад.

С една нова дълбочина ще утроем добива на inertен материал, като изградим 240,000 куб. м. С това своевременно ще задоволяваме нарастващите нужди от inertен материал за строителството.

И от металлообработването очакваме по-големи печалби. За целта сключихме договор и в цеховете дех вече монтираме 4 пресници за изработване на ламарини за пайти и машини за мекни папи от редовни и отпадъчни материали.

За да рапортуваме през 1961 г. още по-голяма надпланова продукция, повече печалба, по-висока себестойност на продукцията при високо качество, разкрихме подвижен отдел за пълен ремонт на акумулатори. Работят вече и три калайджийски бригади, часовниковарски отдел и други.

Преодолени трудности тази година в снабдяването започнахме трудовия колектив, който встъпя в новата производствена година с увереност.

ЗАВЪРШИХА ГОДИНАТА

Тази година реконструкцията на маслодобивното предприятие „Победа“ в Павликени даде възможност на работнически колектив да преработи повече суровина. На 12 декември работниците рапортуваха, че годишният план е изпълнен 101,4 на сто.

Вдъхновени от историческите документи на Съвещанието на представителите на комунистите

Строенежът на новия завод за ламелен паркет в местността „Дълга лъка“ край Търново напредва.

Обузданите пороци

От незапомнени времена „Сазлъ — дера“ правеше големи пацости на бербровени. Заваляват ли дъждове, от долове, и вади под високия масив на „Алагоня“ се втурваха лудо разпелени води. „Сазлъ-дера“ ги събираше в дълбокото си корито и с десеторно гарасна сила водите се втурваха из равнината, поваляйки всичко пред себе си, понесли в мътните си талази пясък и камъни.

— Трябвало да се обуздае този пацостник! — често казваха кооператорите от Берборо.

— Не поразия, а полезна работа трябва да върши! Стига е беснял! Достатъчно плод набляга той в земята!

В един зимен ден на 1959 година по решение на управителния съвет на стопанството,

ческите и работническите партии в Москва, работниците ще дадат надпланова продукция за 500,000 лева. За осъществяване на това смело решение всички работници работят с устрем и всеки ден постижения. А всичко това е хубава предпоставка за ритмичното изпълнение на плана за 1961 година.

Ат. Паскалев

ИЗТОЧНИЦИ НА МЪДРОСТ И ВДЪХНОВЕНИЕ

В защита на сватото дело на мира

Този документ има най-истинско историческо значение. В него приятелите на мира във всички страни, към каквито и възглед да са се придържали, ще намерят вдъхвающа дузла за своите действия в защита на сватото дело на мира. В конкретните думи на Заявлението са набелязани пътищата на борбата на народите за предотвратяването на заплахата от нова война.

В Заявлението на съвещанието на представителите на комунистическите и работническите партии се говори, че борбата против опасността от нова световна война трябва да се разгръща сега, без да се чака времето, когато започнат да падат атомните бомби.

Да се борим за мир днес — значи да сме най-бдителни, зорко да следим провокациите на подпалвачите на война, непрекъснато да засилваме активните действия на масите в защита на мира. Съветските привърженици на мира ще направят всичко зависещо от тях, за да попречат да избухне пожара на нова война.

Михаил КОТОВ

отговорен секретар на Съветския комитет за защита на мира

ИСТОРИЧЕСКИ ДОКУМЕНТ

Простото Заявлението на съвещанието на комунистическите и работническите партии. За мен то е важен исторически документ.

От 14 годишна възраст съм работил. Не съм забравил как бившите фабриканти експлоатираха детския и юношеския ми труд. За минимално възнаграждение трябваше да работя по 14—15 часа. Единствена Българската комунистическа партия въставаше против капиталистите, бореше се за интересите на трудещите се.

С израстването ми като работник, аз жадно поглеждах идеите на социализма и комунизма. Станах член на РМС, и по-сетне на БКП. Сега на-

шта Родина е свободна. Под ръководството на БКП и работниците и трудещите се селския творим блага, градим нашето щастие в мирен творчески труд.

Заявлението на Московското съвещание отразява най-живите интереси на работниците от цял свят. Сплотеността на комунистическите партии върху основата на марксизма-ленинизма и пролетарския интернационализъм радва всички ни. Тя е залог за нови победи на световното комунистическо и работническо движение в борбата му за светлото бъдеще на цялото човечество.

Нашият принос в това велико дело е да осигуряваме предсрочно изпълнение и реализацията на социалистическите си задължения, да претворяваме в живо дело програмата на нашата родна Българска комунистическа партия.

В. Г. БАНОВ

партийен секретар при ТКК „Автообекта“ — гр. Лясковец

Заявлението дело на колективния ум

Пред животновъдите и работниците в страничните предприятия на ТКЗС „Първи май“ — с. Обединение в един от стопанските дворове се състоя събрание за разглеждане Заявлението на представителите на комунистическите и работническите партии. За неговото значение говори Йордан Колев, за местния секретар на Общинския партийен комитет.

Той изтъкна, че социализмът е вече световна система и жива материална сила, действително обединява всички желаещи мир и дружба между народите. Колективният ум на участниците в Московското съвещание много трезво отчита международното положение и посочва средствата да се предотврати една нова война. Заявлението вдъхва увереност в силите на демократичните държави и неминуемата победа на социализма в целия свят.

Таква чувства вдъхнаха участниците на събранието. За това те с радост говориха за неговият програмен характер. Заявлението на Московското съвещание ще се разгледа и пред кооператорите в другите стопански дворове, за да стане то достояние на всички трудещи се.

И. Карандалев, дописник

ТЕАТРАЛНАТА САМОДЕЙНОСТ

Есенно-зимният сезон е период на интензивна културна дейност на читалищата, културните домове и всички организации. През този сезон художествените самодейни колективи, чрез своите многообразни форми и прояви, развалят пълнокръвна дейност. Вечер, по сцените на нашия окръг, трудните хора с трепет и възлици следят разнообразните прояви на самодейците, които с трепет, обзвяти от чистия пламък на родолюбие, изпълняват безшумно и предано дълга си към Партията и народа и чрез своето изкуство, колкото непрекъснато, толкова и полезно, вноуват за изпълнение на задачите в огромното строителство и за изграждане на утрешния гражданин на комунизма.

В предните редци на този второкласен културен поход е театралната самодейност. През тази година в окръга са обособени като постоянно действащи 245 театрални състави с над пет хиляди самодейци. Пред трудещите се самодейците изнесоха над 1,300 представления. Радостно е, че самодейците умеят да свързват своята дейност със задачите, свързани с ускореното икономическо развитие. Самодейната сцена мобилизира трудещите се, вдъхва им вяра и сили в социалистическото строителство и създава приятни часове на отход и културна почивка.

Повече от двадесет колективна в окръга изнесоха високохудожествената и политически силно насочена комедия „Камък в блатото“ от Георги Караславов, „Съвест“ от Емил Манов, „Блокада“ от Камен Зидаров и много други съвременни пьеси. Някои театрални състави вече значително израствана със свои творчески обособен облик. Такива са читалищните състави в гр. Елена, Свищов, Павликени, с. Средни колиби, Бяла черква, Сухиндол, Моравя, съставът при Дома на културата на транспортните работници гара Г. Оряховица и др.

Голяма роля за успехите на театралната самодейност в окръга оказаха тридесетдневните курсове за квалификация на ръководителите на театралните състави, които Окръжният комитет на Отечествения фронт и отдел „Прометей и култура“ организираха през годината.

Има обаче колективи с големи възможности, които не дивеят пълнокръвен живот. И, въпреки че есенно-зимният сезон отдавна настъпи, те още не са излезли с представленията пред трудещите се. Например, театралните колективи в селата Карасев, Върбовка, Михалци, Вишовград, Константин, Никоп и др. бездействат или все още се лутат в подбор на пьеси. В гр. Павликени е налице друга слабост. Вместо да обединят усилията на всички самодейци и да изградят един високохудожествен колектив, ръководителите на читалището разделят съществуващия колектив на две, с което значително ще се понижат равнището на предста-

вяните спектакли.

Сериозен недостатък е това, че на самодейните сцени намират място пьеси със съмнителни художествени достойнства и замъгляна идейност. Пьеси, като „Под чехъл“, „Бюро за жени“, „Зла свекърва“, „Бременният мъж“, „Край мътния поток“ и др., не възпитават нашия зрители и не омислят културния отход на трудовите хора. Възраст с правилния подбор на репертоара е от изключително значение за идейно насочената и художествено-възпитателната дейност на колективите. Наред със съвременната българска пьеса, отразяваща героизма на нашето време в строителството на социализма, на нашата самодейна сцена трябва да се поставят и съветски пьеси, както и пьеси от нашето драматическо наследство.

Някои от спектаклите на театралните състави преминават на ниско художествено равнище. Много колективи се хвалят, че са успели да подготвят по пет—шест пьеси през годината. Дори някои читалищни ръководства насърчават ръководителите към това. Тук за сметка на количеството значително спада художественото изпълнение и идейното звучене на спектаклите. А такива представления не въздействат, не възпитават. За да се оползотвори възторженият труд на актьорите, необходимо е добре подготвените спектакли да бъдат представени и в други селища. В тази насока като постоянна форма се утвърждават взаимните гостувания на колективите. Добре е замислено в селата на Върбовска община, които в разгърнатите си плановете за работа през есенно-зимния сезон отразяват бъдещите си взаимни гостувания и другарски срещи. Такива гостувания са полезни. Колективът на гр. Павликени посети над 16 селища с пьесата „Камък в блатото“.

Необходимо е читалищните ръководства, местните комитети на Отечествения фронт, под ръководството на общинските комитети на БКП да оказват всеотстранна помощ за организационното и идейното израстване на самодейните театрални колективи и за въвеждане на планова дейност сред тях. Самодейните колективи трябва да поддържат постоянна и тясна връзка с методическия кабинет при отдела „Прометей и култура“ както във връзка с репертоарната насоченост, така и през репетиционния период на пьесата.

Културните и художествените изисквания на нашия зрители значително нараствана. Това изисквания самодейните театрални колективи да поднасят високохудожествени спектакли, вноваяти страстно за комунистическата правда, за новия човек — строител на социализма и комунизма, спектакли, които да мобилизират силите на нашия народ за все по-големи трудови дела и да създават приятна и полезна почивка през тази есенно-зимни вечери.

на за напълването на 3,000-те декара площ — цени и оцелци градини.

Сега темпът на строителството все повече се повишава. Строителите — механизатори и кооператори от бригадата на Йордан Кундурджик — са пред прага на победата. Издигната е по-голямата част на язовирната стена — 55,000 куб. м. насп.

Запазред, когато сушата скъпва земята и слънцето жарни с огнения си дъх ползват от мощните помпи и каналите на язовира, стрелнали се на всички страни, водите на „Сазлъ-дера“ ще потекат и ще сроят плодородната земя за рдост на бербровските кооператори.

Н. ПЕТРОВ

А. ГРОЗДАНОВА

наш спец. кореспондент

Творчески помощници

Измина повече от половин година откакто са изградени работни комитети за партиен контрол...

Комисията по техническия прогрес, която е направила 15 предложения...

Комисията по животновъдството в с. Полираице, след извършване на проверка...

Към партийната организация при ДНП „В Мавриков“ — Търново са изградени две комисии за партиен контрол...

Провери по различни въпроси са правени и чрез отделните членове на комисиите...

Независимо от успехите обаче, има още много комисии за партиен контрол...

Самостоятелна проверка на материалите по повод казаната по-горе проверка...

Самото навременното осъществяване на предложението на комисията по икономия на материалите...

В ДНП „Васил Коларов“ в Търново, в ТКЗС в с. Алеково, в ТКЗС в с. Кесарево и др. партиейните секретари...

При проверката, извършена през м. юли, комисията по икономия на материалите констатира...

В своята дейност комисиите за партиен контрол в предприятията ползват актив от специалности...

В квартал в Павликени е един от най-добрите поддържани и чисти в града. Голям дял в хигиенизирането на квартала има организацията на Българския червеи крист...

Разхищение на материалите е констатирано и в пресуващия цех, където отпадъците са увеличени с 0.146 кг...

Добре работят и в някои от пемисните за партиен контрол по растениевъдството и животновъдството в ТКЗС в селата Полираице, Полски Тръбешци, Сухиндол и другите...

Почти във всички партийни комитети се натрупва вече известен опит в работата на комисиите...

Проверка е извършила и комисията за обществен контрол в с. Масларево...

За да е всичко в ред

Комисията за обществен контрол в с. Масларево е председател Николай Кашев...

при Гоповата чешма още не е направен. Общинският народен съвет трябва на практика да изплати отпадна материално обещание...

Сега при обсъждането на плана за 1961 година партийните организации трябва да възложат по-конкретни задачи на комисиите за партиен контрол...

Не малко предложения се правят и от отделни граждани. По сигнализирането на Йордан Ангелов Начев...

Комисиите за обществен контрол биха дали много повече ако биха провели инструктажи и по-често се контролираше работата им.

Стефан ЦОНЕВ, инструктор при Окръжния комитет на БКП

А не бива да се подценява такава хубава форма, чрез която се помага за ликвидирани на редица слабости.

Георги ЕВДОКИМОВ

Майките, и то най-често майките на момчетата, обининовено споделят помежду си:

— Ех, измъчи ме моят син! Като се отскубне, нито уроците, нито домашната работа гледа, все играта го влече...

първите златни зрънца на дисциплината

които посетил ще се разклонят в различни насоки и ще даде желаните резултати. Тези зрънца можем да разпръснем още в онези чудни дни...

СЕМИНАР ЗА ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦАТА

По пътя на игрите

старателно. Кояче-вихоргонче. Свидетели на тези грижи в детските кътчета са Снежко и Добрата фея...

но нашият любимец расте. Идва времето, когато той иска да полети

върху крилетата на фантазията

В неговия въздушен мостичко Снежко и Добрата фея успели са да откъснат място на чукуето, триончето, на матадора...

РЕШЕНИЕТО НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ПАРТИЯТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОКРЪЖНА ТЕОРЕТИЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ТОВА ТЕМА: „КОМУНИСТИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕЦАТА В ТРУДНИТЕ СЕ В ПРОЦЕСА НА БОРБАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИТЕ ПЛАНОВЕ“

ПОДГОТОВКАТА Е В ХОД

на 4 лекции. Сформирани са и 12 кръжока за комунистическото възпитание на децата в семейството.

Едно от основните мероприятия на Градския комитет на Партията в Лясковец като решение с огромно значение...

и др. Беседите и лекциите се извършват на открити партийни събрания и пред родителите на децата в училищата...

Към познатите беседи и лекции на събранията трудеците се проявяват жив интерес...

Пред окръжната теоретическа конференция по комунистическото възпитание

За създаване на по-голям интерес и по-активно участие на трудеците се към нея с помощта на лекторската група към Градския комитет на Отечествения фронт...

Ване на въпроси. В многобройната „Народен глас“ открита рубрика по този въпрос...

Градският комитет на Партията непосредствено следи изпълнението на задачите във връзка с окръжната теоретическа конференция...

Рако Ив. РАЧЕВ, окръжен секретар за Пропагандата и агитацията при ГК на БКП — Лясковец

За чисти селища

Седни квартал в Павликени е един от най-добрите поддържани и чисти в града.

Ръководството на организацията от този квартал се съпровождава през годината с трети квартал. Правеха се системни проверки по хигиенизирането на жилищата...

И изпълнението на тези големи задачи тази година е много добро. През второто тримесечие колективът на гарата бе обявен за национален първенец...

П. Друмев, дописник

ПРОФСЪЮЗНА ТРИБУНА

ПО-АКТИВНО!

Товарна гара Горня Оряховица е едно от основните предприятия на железопътния възел. Основната ѝ дейност е на товаране и разтоварване на вагони и дребни пратки.

Изпълнението на тези големи задачи тази година е много добро. През второто тримесечие колективът на гарата бе обявен за национален първенец...

И изпълнението на тези големи задачи тази година е много добро. През второто тримесечие колективът на гарата бе обявен за национален първенец...

служебната им дейност — това се усеща в профгрупата. Така работи и профгрупата при втора задължителна бригада.

Редовно стават организационните и производствените събрания с разнообразен дневен ред.

Масово-политическата и културно-просветната работа е много добра. Хубавите производствени прояви и резултатите от съревнованието широко се раз-

гласяват чрез отчетни табла и диаграми. Изнасят се поздравителни концерти по местната радиорубрика...

Активът на профгрупата жив и своевременно откликва на поставените въпроси по охраната на труда и от социално-бедовно се инструктират по безопасните начини на работа...

Ст. Кудов

Преглед на дейността

Приятно изненадани бяха членовете на читалище „Искра“ в Търново, заели места в уютния читалищен салон...

В отчетния доклад председателя на читалищното ръководство П. Чавдаров разказа и за други успехи през годината.

инициалите на непознатия добър приятел. Книгата е с много игри. Малка бележка ги подсеца...

— О, колко е интересно! А и чудно? Кой ли е тайнственият ни приятел? — възбудено сподели децата с отрядната ръководителка.

Ето няколко само примера за най-елементарното, с което всички родители могат да обградят своите деца...

Ето няколко само примера за най-елементарното, с което всички родители могат да обградят своите деца...

П. БОДУРОВА

В сравнение с миналото годишно събрание, броят на читалищните членове е увеличен с 275 души.

Затова и в многобройните изказвания справедливо бе критикувано ръководството, че е подценило съвместната работа с ръководствата на организациите на Отечествения фронт...

64-то годишно отчетно събрание прие годишен план за работата и избра ново ръководство на читалище „Искра“.

Накрая за активна работа през годината бяха наградени с книги Р. Царибашев, В. Алексиев, Р. Русева, Ив. Атанасов, Г. Чолаков и Ст. Цветанов.

Ал. Томев

Славейче

Гостува ни

Дървеното Конче

Ангел КАРАЛИЧЕВ

На Нова година Маринчо получи от дядо си едно дървено конче.

— Нищо не струва твоето конче! — Защо? — попита Маринчо докато.

— Защото не е жив. На мене, като порасна, стопанството ще ми подари един жив кон.

Но съседското момче Радка си прехана устните и едвам проговори:

— Блазе ти, Маринчо! Туй се казва подарък!

С дядо ходиха и в краварника. Маринчо поднесе кончето на теленката, тикна го между главите им, но те само го помисиха.

Подир пладне Маринчо се

ма да избяга. На тръгване ще го намерим.

Туй се увлякоха в пързалането, че Маринчо забрави за кончето си. Когато се спуснаха за последен път — наоколо беше вече притъмняло. Нищо не се виждаше. Милко хвана Маринча с едната ръка, а с другата шейната.

— Утре, чичово, ще станем рано и ще дойдем за кончето. Вълците няма да го изядат, защото е дървено.

Но същата вечер, когато Маринчо подсмърчаше край огъня и мислеше за кончето захавърлено в тъмнината, от краварника се прибра дядо Иван. Той беше минал по приката пътека покрай пързалката и носеше кончето — цялото разнебитено.

— Къде го намери бе, дядо? — сподели Маринчо и захвана да го милва. — Ох, милничкото конче!

Лъчезар СТАНЧЕВ

Писмо до Дядо Мраз

Хей, Дядо Мраз, със бял калмак, ела у нас, натрупаи сняг до всеки праг! Ела по мрак с елек по-як и бързокрак.

Аз бях слабак, дете — хлапак, но днес аз пак фасулец благ, млекце с каймак, чорба спанак, да стана чак голям юнак!

Хей, Дядо Мраз, със бял калмак, заслужих аз шейна и влак.

Васил Ив. СТОЯНОВ

Слънчо, Месечко и Звездички

Сутрин рано в небесата Слънчо греене и пече. Вечер бавно в тишината той към запад се свече.

Месечко пък свети само. Крий се цели седем дни. Чудо прави той голямо, че лицето си мени.

Седем дни е половинка и към изток е рогаг. Седем дни е пак картинка, но рогагата са отзад.

А пък най-най го обичам той кога е пълнолик и ръбе простирам, тичам да го милна в тоя миг. Около му рой звездички трепчат, няма шум и звън, галят нашите очички да заспиме сладки сън.

Асен РАЗЦВЕТНИКОВ

ГАТАНКА

Бяла, бяла лехица, с черна, черна пшеница, жълеме я с очите, мелеме я с главите и с хранича богата храниме си душата. Що е то?

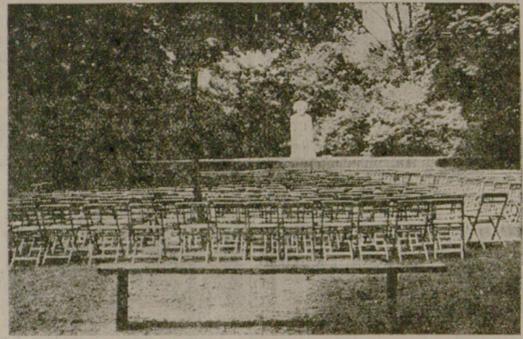
АБОНИРАТЕ СЕ ЗА „СЛАВЕЙЧЕ“

В „Славейче“ участвуват най-добрите писатели и художници. Освен хубави приказки, стихотворения, гатанки, загатки, малките читатели ще гледат в „Славейче“ два нови картинни романа: „Тъжлив Гошкоч“ и „Тайната на златните обувки“.

Абонамент — 20 лева. Последен срок — 20 декември.

Лудвиг Ван Бетовен

(По случай 190 години от рождението му)

Това не е летен театър. В този кът на островчето сред изкуственото езеро на тогавашното графско имение в Мониторинг, край пътя от Будапеща за Балтон, се е уединявал и творил Бетовен, и сега в дивия графски дом, който е преобиден на Унгарския институт за царевици, е запазена обстановката, при която е творил знаменитият музикант, влюбен в едни от общерите на графа. Тук Бетовен е създавал едни от най-хубавите си сонати, Унгарската каватина, общественият ежеседмичен отбавя почит на големия творец. И този път в откритата „Бетовенова зала“ на островчето сред езерото се състоя голям симфоничен Бетовенов концерт пред повече от хиляда посетители от цяла Унгария.

Снимка и текст: Хр. Консулов

съвсем ново и почива на коренно различни принципи от туй наречените на времето си „галантин“. Той извлича от пианото нечуван до тогава звучения с оркестрална пълнота при нова, своеобразна техника и педализация. Тези обстоятелства на първо време разделят мненията за пианиста Бетовен. Не след дълго обаче критиката еднотонно го признава за „титан сред виенските пианисти“. Ночти едновременно с успехите на извънземия идват и тези на композитора. Произведенията му се търсят навсякъде, издателите не преговарят, а направо приемат неговите условия. Авторските концерти на Бетовен, наречени „музикални академии“, извикват огромен интерес и често се налага да бъдат повтаряни. Стига се до там, че на Бетовеновата музикална академия в голямата редутна

зала на Виена, на 29 ноември 1814 година се събират 6.000 слушатели. Но... успехите се редуват с тежки удари. Прогресиращата му, вече пълна глухота, и следващите едно след друго нещастия сред неговите най-близки.

Бетовен е на върха на своята слава (по това време той е все само най-уважаваната лич-

ност във Виена, но заедно с Гьоте и най-авторитетната фигура в културния живот на тогавашна Европа) и въпреки това той лично не е щастлив. Утеха и радост вечно търсещия му дух намира единствено в музиката, която за него е „повише откровение от всяко знание и мъдрост“. Той посрещна страданията с мъжество и твърдост и в тази борба се ражда и натрупа неговото обемисте и грандиозно по същина творчество.

В съзнанието на поколенията Бетовен блести предимно е ореола на велик майстор на инструменталните форми, по-специално — на сонатата, симфонията и струнния квартет.

Творческият талант на Бетовен чертае непрекъснато развитие и усъвършенстване от началото до края на неговата композиторска дейност. С всяка нова творба неговият гений грее, мисълта му се задълбочава, а изразните и форми стават все по-широки и свободни. Неговото творчество обхваща целия опит на миналото и носи в зародиш развитието на бъдещето. То подготвя и рачиства пътя на идващите след него Шуберт, Шуман и Брамс, а също тъй на Берлиоз, Лист и Вагнер.

Бетовен остава до края на живота си във Виена. Днес там всичко, което е свързано с него, е превърнато в музейна светиня така, както е превърнато в малък храм-паметник на великия певец за свобода и братство между хората и мавсарната стая във вътрешната къща на „Бонгасе № 20“.

Петър ЩАБЕКОВ

Христо ГОНЕВСКИ

ЕСЕН

На този свят всичко земия ни даде: гората — плевела небесната вис, плада — що глеят фиданките млади, гальовната песен на ручей лъчица.

А дойде ли есен, със шепот листата отронват се — плавно надолу летят; за всичко, което дължим на земята, дърветата сякаш банкноти броят.

Забележителен спектакъл

Ако понякога е трудно да се отчетат многообразието на „за“ и „против“, то най-новата оперетна постановка на „Принцесата на цирка“ на Търновския театър заслужено жъне редица успех. Не само защото авторът е Е. Калман и защото „Принцесата на цирка“ е един шедьовър на неговата изявна, струяща с неподправен хумор оперетна музика.

Художественият колектив на театъра е постигнал един забележителен спектакъл, завладява с ярките и пълнокръвни образи, с живото и непринудено действие и, разбира се, с обаятелната си мелодия. Музициалната разработка е сполучлива и оркестърът под ръководството на Ставо Касабов е издворил един привлекателен свят от мелодии, без ненужни „вагнеровски“ изменения, точното следвайки духа на автора. Красивата сантименталност, присъща изобщо за цялата виетска оперетна школа, допада, защото е здрава сантименталност, характерна за всички млади театри, сантименталност която не старее.

Действието протича равномерно, без излишно фрагментарно разкъсване на фабулата и акцентирание. Може би тъкмо поради това толкова непринуден често контраст между сценичното и вокално изпълнение не е допуснат, говорната и вокалната техника са в съвкупно единство. Спектакълът много спечели с допълнителното включване на хорския филм като ярък завършек на диамантното, уличащо сценично развитие.

Отново фактически два състава представят популярната оперета на Калман и, въпреки, че е трудно и рисковано в изкуството хубавите и слабите страни да се обобщават в тематическо уравнение, ало-

дисментите на зрителите възнаградяват с успех всеки от тях. А те се отличават както по своя натурел, тъй и по своята трактовка на образите. Радостно е, че режисьорът Недялко Ковачев е допуснал такава свобода и такава индивидуалност в артистичната изява.

Сложната роля на Люсьен Жерве — Мистър Х, която по автор предлага достатъчно ши-

роков диапазон за тълкуване, различно пресъздадена от артистите Димитър Жеков и Спас Венков, но всеки с основание би могъл да защитава правилността на своето сценично претворение. Д. Жеков играе с голям артистичен темперамент и богат емоционален живот ролята на Жерве — човекът, страстно влюбен, не побоял се да поеме тръгивания път на цирков артист, да пожертвува удобствата на охолния живот пред възможността да бъде по-близо до своята любима. Обаче в артистичния си устрем Д. Жеков понякога надхвърля границите на основната авторова линия за героя. Още след първия контакт зрителът се пита: това ли е загадъчният Мистър Х, спечелил заштителство, слава с абсолютната си отчужденост от околните, защото твърде открито авторът проявява възлюбването го чувствата. Затова пък Спас Венков изгражда образа с определена съдържателност, с маската на мистериозния герой, но за жалост с известен схематизъм. Все пак Венков равносечно компенсира някои сценични несвършенства с приятния тембър на

своя глас и леко вокално изпълнение. Безспорно Д. Жеков надвишава със сценичната си игра, а Спас Венков е по-добър вокално.

Забележителен сценичен и певчески успех има Ана Руменова в преобладаващия образ на Сюзана дьо Гранвил, съвсем непринудена, много жизнерадостна, с правдиво изразяване на различните психологически състояния, които тъй често се менят. Тъкмо тази пълнокръвност на образа оправдава някои волюности в осъществяването на авторския замисъл. Анна Ковачева психологически по-правилно разкрива образа на младата жена, отегчена от всепреследващото натрапване на духовно признатите и суетни благородници, които тъй сполучливо са осмисли. Но тъкмо тази съдържателност и пречи достатъчно живо да представи емоционалната и твърде екцентричната Сюзана дьо Гранвил на Калман.

Борислав Дойчев играе един напълно последователен образ, който добре се възприема от зрителите. Но неговият герой е твърде подмладен, твърде комичен. Може би поради това някои реплики не действуват със завладяваща комичност. А това е много отговорен образ в постройката на оперетата, чрез който се бичуват и осмиват недъзите на загнилото старо общество.

Все същото различие в изграждането на образите се наблюдава и в останалите изпълнения. Ат. Възжаров придава преди всичко комичен облик на симпатичния и човечен цир-

ков клоун Пинели, докато Любен Гаджев опитва да представи психологическия живот на героя. Ат. Възжаров е всеощич и в ярката комедийна роля на оберкелнера Пеликан. Тук този художествен рисунък подпада и заедно с температурната и разнообразна игра на Недялко Петкова, двамата неизменно предизвикват буря от продаждателни аплодисменти. Успех е постигнала И. Калмукова, създава жив, пластичен образ, а Радослав Цветков подкупва с искрено изражената наивност на Тони.

Впрочем, всички артисти с играта си допринасят за създаването на този забележителен спектакъл, който мнозина сравняват с постановките на Софийския музикален театър „Ст. Македонски“. Всеки артист, дори и в най-малката роля, играе с голям подем и голяма отговорност. Разбира се, специално внимание заслужава сполуката на хорския състав, разгледан богати възможности в едно пълно съзвучие, или пък успехът на балета.

Разнообразното използване на светлинните ефекти радва много. Едва ли могат да се посочат постановки, в които така сполучливо да са използвани богатите изразни възможности на светлинните петна и сенки, на разкрояването на сцената и различно подчертаване на декора за по-ефектно извяване на различните детайли на сценичното действие и вокалното изпълнение, както това е постигнато в „Принцесата на цирка“. Още може да се желае само за последното трето действие. Необходимо е това постижение да се затвърди, защото в много постановки светлинните ефекти се оставят на заден план и не раздвигват сценичното действие.

Д. ФИЛИПОВ

опити към пързалката. Там децата бяха толкова залесани с шейничките си, че не го забелязаха. Само Милко чичовия, щом го съзря, викна:

— Ела Марине, при мене, на моята шейна има място и за тебе.

Маринчо не чака повторна покана. Намести се до Милковия гръб, но повлече след шейната и кончето си. Спуснаха се надолу от височината. Кончето се търналоше най-отзад. Когато минаваха край един храст, юздата на кончето се заплете в клоните и се откъсна.

— Кончето ми! — изкряса Маринчо.

— Остави го! — сетне ще го подирим! — викна Милко.

Като се смъкнаха в долчината Милко чичовия зашхтган потегли шейничката си нагоре.

— Пак! — рече той.

— Ами кончето ми?

— Казах ти, остави го! Няма да го намериш.

— Дядо, аз утре ще поискам от мама да ми даде едно кокалено гребенче.

— Защо ти е?

— Попита дядо Иван и сладко се прозя.

— За кончето бе, дядо! Ще му реша гривата с кокалено гребенче — рече Маринчо, но дядо Иван не го чу, защото беше много уморен и изведнаж заспа.

Какво животно търси ловецът?

ВЕСЕЛИЯТ МЕЧО

ОЧАКВАЙТЕ НОВИТЕ БЪЛГАРСКИ ФИЛМИ:

Краят на пътя

А бяхме млади

Стръмната пътека

Вятърната мелница